

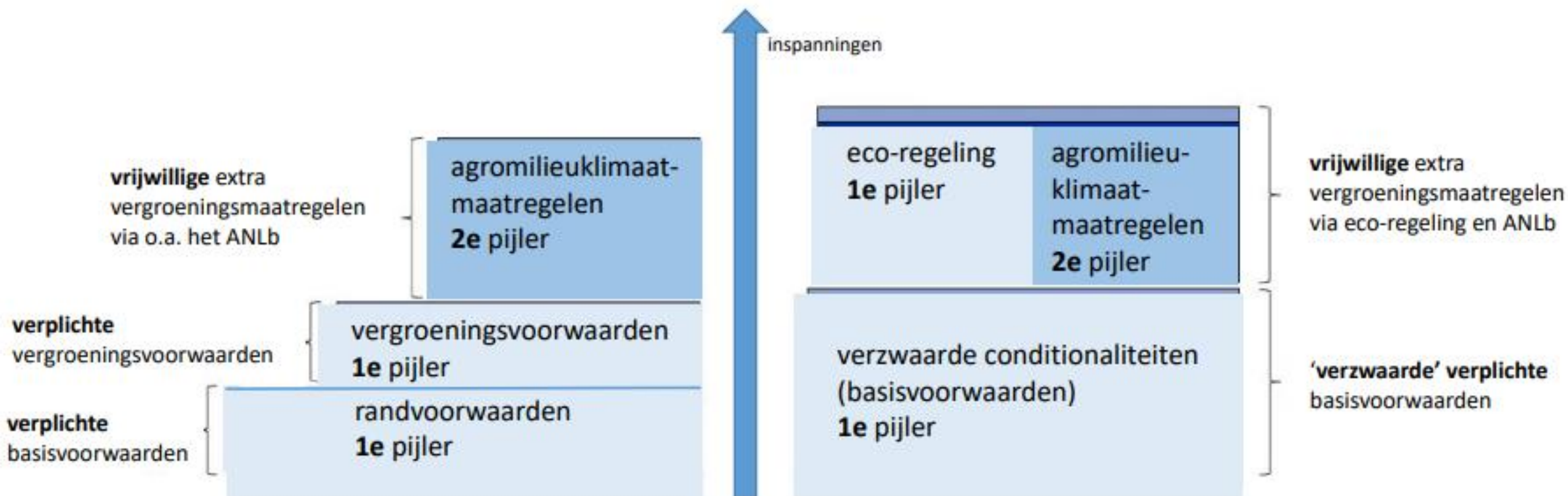
Toelichting nieuw GLB

akkerbouw

GLB

Stelsel GLB-NSP; huidig vs nieuw

Figuur 1. De architectuur voor vergroening in het huidige GLB (links) en die in de wetsvoorstellen voor GLB na 2020 (rechts)

NSP: budget 1e pijler

- Basisinkomenssteun: naar verwachting in 2023 circa €220/ha, teruglopend tot circa €165/ha in 2027 (daar komt nog een extra bedrag bij van €54 voor de eerste 40 ha vanwege de verplichte herverdeling)
- Stabiel budget eco-regeling (ongeacht overheveling): €152 miljoen per jaar
- Beloning kan naar verwachting variëren van circa €60 tot €200/ha, **afhankelijk van hoeveel boeren meedoen en het behaalde beloningsniveau**
- Landschapselementen gaan meetellen als subsidiabele landbouwgrond, mits aangrenzend aan een landbouwperceel (binnen 5 m afstand)

Conditionaliteiten: basisvoorwaarden

Aan de conditionaliteiten móet je voldoen om in aanmerking te komen voor een GLB-subsidie. Ze gelden als **basisvoorwaarden** ('instapeis') voor de basisinkomenssteun, eco-regeling én het ANLb

Deze conditionaliteiten bestaan uit:

1. geldende wet- en regelgeving
2. de zogenaamde Goede Landbouw- en MilieuCondities (GLMC's)

Het niet voldoen aan de conditionaliteiten betekent **niet** meteen dat je niet mee mag doen aan de eco-regeling en het ANLb. In eerste instantie wordt er bij niet-naleving van de conditionaliteiten een **boete** (in de vorm van een korting) opgelegd

De voor het GLB relevante wet- en regelgeving wordt in een apart document samengevat > dit worden de randvoorwaarden genoemd

Er zijn 10 GLMC's, welke toegelicht worden in de volgende sheets.

Conditionaliteiten: de GLMC's

- **GLMC1 instandhouding blijvend grasland:** als het nationale aandeel blijvend grasland met meer dan 5% daalt t.o.v. 2018, komt er een individuele verplichting
- **GLMC2 bescherming van veengronden:** op veengronden in niet-afwaterende gebieden beneden 1 meter boven NAP dat onderhevig is aan een peilbesluit, beïnvloedt de landbouwer de waterstand niet
- **GLMC3 verbod op verbranden van stoppels:** verbod om gewasresten op bouwland na de oogst te verbranden
- **GLMC4 aanleg van bufferstroken langs waterlopen:** aansluiting bij 7e Actieprogramma Nitraat > als algemene regel een breedte van **5 m** langs KRW-waterlichamen/ecologisch kwetsbare wateren en van **3 m** langs overige wateren
- **GLMC5 bodembewerkingsbeheer** om erosie door afspoeling te voorkomen (geldt alleen in een bepaald deel van de provincie Limburg (heuvelachtig terrein))

Conditionaliteiten: de GLMC's

- **GLMC6 minimale bodembedekking:** verplichting tot inzaaien van groenbemester op een perceel dat uit productie is genomen (inzaaien uiterlijk 31 mei en laten staan tot 31 aug). Ook toegestaan: bedekking met gewasresten of ruige stalmest.
- **GLMC7 gewasrotatie op bouwland:**
 - ieder jaar moet er een ander gewas op hetzelfde stuk grond geteeld worden
 - op zand en löss minimaal eens per 4 jaar een rustgewas als hoofdteelt
- **GLMC8 minimumaandeel niet-productieve grond, behoud van landschapselementen en snoeiverbod:** ten minste 4% van het bouwland is bestemd voor niet-productieve gronden voor zover de landschapselementen gelegen zijn op of grenzen aan bouwland
- **GLMC9 blijvend graslandbescherming:** verbod omzetten en ploegen ecologisch kwetsbaar blijvend grasland
- **GLMC10: bufferstroken langs droge sloten:** langs droge sloten (tussen 1 april en 1 oktober geen water in staat) een bufferstrook van 1 meter breed

afwijkings-
mogelijkheid
in 2023

GLMC4: aanleg van bufferstroken

- GLMC4 hangt samen met het 7^e Actieprogramma Nitraat
- Eisen:
- 5 meter brede bufferstroken langs KRW-waterlichamen en ecologisch kwetsbare wateren; als de bufferstroken meer dan 4% van een perceel in beslag nemen, mogen bufferstroken van 3 m gehanteerd worden.
- 3 meter brede bufferstroken langs overige watervoerende sloten als de bufferstroken meer dan 4% van een perceel in beslag nemen, mag er een bufferstrook van 1 tot 0,5 meter breed gehanteerd worden.

GLMC4: bufferstroken - uitzonderingen

- 3 m breed bij KRW-waterlichamen als opp. bufferstrook 5m breed meer dan 4% van perceel uitmaakt
- 1 m breed bij KRW-watervoerende sloten als opp. 3 m breed meer dan 4% van perceel uitmaakt
- 1 m breed langs overige watervoerende sloten als opp. 3 m breed meer dan 4% van perceel uitmaakt
- 0,5 m langs overige watervoerende sloten als de opp. 1 m breed meer dan 4% van perceel uitmaakt
- LET OP! Breedte huidige bufferstroken Activiteitenbesluit Milieubeheer (teeltvrije zone) is minimumbreedte als deze breder is dan hierboven.

GLMC4: aanleg van bufferstroken - toelichting

Op de verplichte bufferstroken mag een productieve teelt plaatsvinden (geen rooivruchten en het moet - op gras na - een andere teelt zijn dan op het aangrenzende perceel), maar dan **zonder** toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting

Landschapselementen mogen onderdeel uit maken van een bufferstrook

Bufferstroken in het kader van GLMC4 mogen beweide worden (er kan wel een korting op de stikstofgebruiksruimte worden opgelegd).

Let op: bufferstroken die je opgeeft in het kader van GLMC8 en/of de eco-regeling (eco-activiteit 'bufferstrook met kruiden') mogen **niet** beweide worden, omdat ze dan niet-productief beheerd moeten worden.

GLMC6, minimale bodembedekking

- Op niet productieve percelen moet voor 31 mei groenbemester worden ingezaaid en deze mag niet vernietigd worden voor 31 aug.
- Extra: op kleigrond minimaal 80% van het landbouwareaal op bedrijfsniveau bedekt moet zijn gedurende een periode van 6 weken tussen 1 aug en 1 nov. Kan bestaan uit gewas, gewasresten, stoppels en/of mulchen.

- Vanaf 2023 elk volgend jaar op minimaal 1/3 van zijn bouwland gewasrotatie plaatsvindt. Onder voorwaarde iedere 4 jaar op elk perceel een ander gewas als hoofdteelt wordt verbouwd.
- Een of meerdere volgteelten na de hoofdteelt binnen hetzelfde kalenderjaar tot de inzaai van het hoofdgewas van het volgende jaar wordt beschouwd als gewasrotatie, mits de volgteelt bestaat uit een andere gewassoort dan de hoofdteelt.
- Op zware klei wordt gewasdiversificatie toegestaan met minimaal drie teelten, waarbij het hoofdgewas bestaande uit wintertarwe, wintergerst, winterkoolzaad of winterraapzaad op maximaal 75% van het bouwland mag voorkomen. Derde teelt op minimaal 5% van bouwland.
- Op zand minimaal eens per 4 jaar een rustgewas geteeld worden als hoofdteelt

GLMC7: Gewasrotatie - de uitzonderingen

De rotatieverplichting geldt niet voor percelen die op de peildatum bij de landbouwer in gebruik zijn en:

- a) Die worden gebruikt voor braak;
- b) Die worden gebruikt voor meerjarige gewassen op bouwland
- c) Die worden gebruikt voor grassen en andere kruidachtige gewassen op bouwland
- d) Waarbij meer dan 75% van het bouwland wordt gebruikt voor:
 - 1. Productie van grassen en andere kruidachtige voedergewassen
 - 2. Braak
 - 3. De teelt van vlinderbloemige gewassen
 - 4. Een combinatie van 1, 2 of 3

GLMC7: Gewasrotatie - de uitzonderingen

e) Waarbij meer dan 75% van het subsidiabele landbouwareaal:

1. Bestaat uit blijvend grasland
2. Gebruikt voor productie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen
3. Teelt van gewassen onder water
4. Een combinatie van 1, 2 of 3

GLMC8: minimaandeel niet-productieve grond

Opties invulling GLMC8:

1. óf minimaal 4% niet-productief areaal om te voldoen aan GLMC8: houtige en natte landschapselementen (w.o. natuurvriendelijke oever), groene braak, (on)beheerde akkerrand
2. óf minimaal 3% niet-productief areaal om te voldoen aan GLMC8 **in combinatie met** een extra 4% niet-productief areaal **via de eco-regeling**
3. óf minimaal 7% niet-productief, waarvan 4% mag worden ingevuld met stikstofbindende (eiwit)gewassen (**zonder gebruik** van chemische gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Deze gewassen mogen geoogst worden.

NB: maaien en afvoeren is toegestaan op de niet-productieve grond voor zover het ten goede komt aan de biodiversiteit op het perceel

GLMC8: minimumaandeel niet-productieve grond

Optie 3 invulling GLMC8: minimaal 7% niet-productief, waarvan 4% mag worden ingevuld met stikstofbindende (eiwit)gewassen, zonder gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Deze gewassen mogen geoogst worden.

Zie onderstaande tabel met de stikstofbindende eiwitgewassen die in het kader van deze optie naar verwachting worden toegestaan (definitieve gewascodelijst moet nog gepubliceerd worden):

Bonen, veld- (onder andere duiven-, paarden-, wierbonen)	311
Esparcette	801
Klaver, rode	799
Lupinen, niet bittere-	663
Luzerne	258
Rolklaver	800
Sojabonen	665
Wikke, voeder-	803

GLMC8: niet-productieve grond - uitzonderingen

Deze eis geldt niet indien:

- a. meer dan 75 procent van het bouwland wordt gebruikt voor:
 - 1. de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen;
 - 2. de teelt van vlinderbloemige gewassen;
 - 3. braak, of
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3.
- b. meer dan 75 procent van de totale subsidiabele landbouwgrond:
 - 1. bestaat uit blijvend grasland,
 - 2. wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen
 - 3. wordt gebruikt voor de teelt van wilde rijst, of
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3.

Wat telt mee als niet-productief voor GLMC8?

type landschapselement	weeg-factor	eisen qua afmetingen
beheerde akkerrand en groene braak (inzaai)	1,5	min 3 m / max 20 m
onbeheerde akkerrand, bufferstrook en groene braak (spontane opkomst)	1	min 0,5 m / max 20 m breed
stroken bouwland langs bos	1	max 20 m breed
sloot	1	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
sloot grenzend aan beheerde rand/natuurvriendelijke oever	2	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
vijvers/poelen	1,5	tussen 0,001 en 0,9 hectare
heggen/houtwallen	2	
geïsoleerde boom/knotboom	1,5	intekening geeft 1 m ² per boom
boomgroepen		
natuurvriendelijke oever, in de vorm van een plas- of drasberm of flauw talud met een begroeiing van inheemse planten	1,5	min 3 m / max 10 m breed / max 25 m lang
tuunwallen	1	
kleine wetlands = plas-dras bouwland (tijdelijk grasland)	1	min 0,1 ha, vanaf 15 feb tenminste 2 mnd geïnuundeerd, tenminste 5 cm boven maaiveld
rietzoom	1,5	
zandwal	1	
schouwpad	1	

De weegfactoren bepalen hoe het niet-productieve areaal dat je voor deze GLMC in wilt zetten, meegeteld wordt. Een voorbeeld: 1 ha beheerde akkerrand wordt meegeteld als 1,5 ha. Verder is van belang dat deze landschapselementen in het nieuwe GLB meegeteld worden als subsidiabele landbouwgrond (de feitelijke ingetekende oppervlakte).

Hoe zit het met sloten?

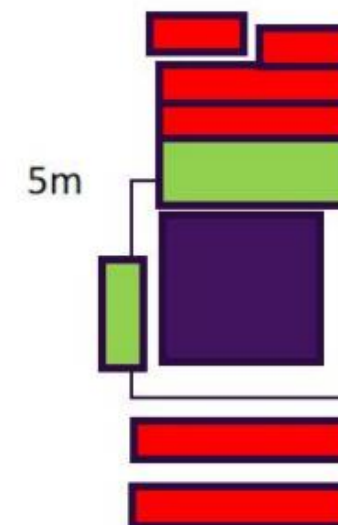
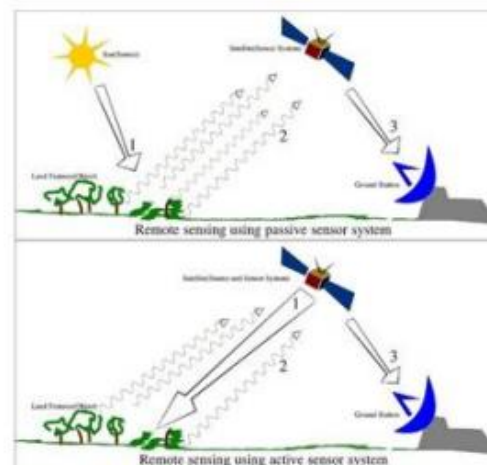
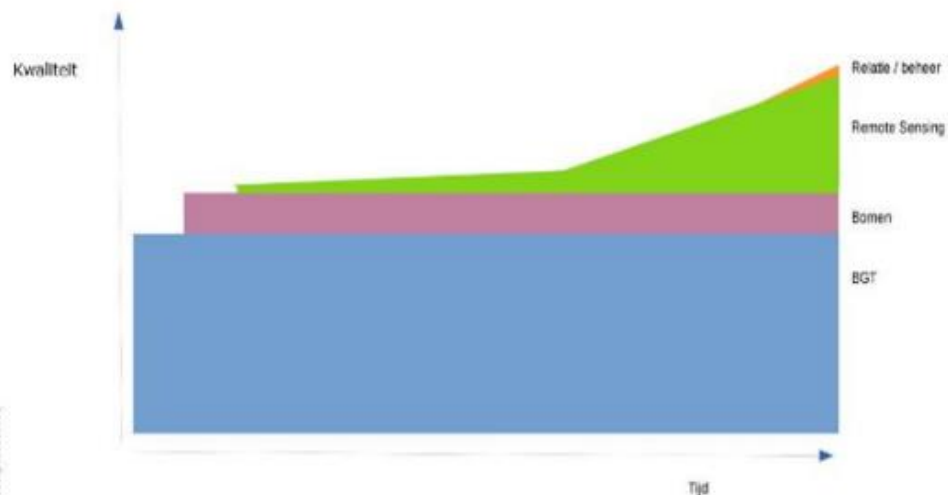
- Landschapselementen, waaronder sloten, tellen mee als subsidiabele landbouwgrond
- Eigendom van sloten niet noodzakelijk; boeren moeten kunnen aantonen dat zij het beheer uitvoeren > dit geldt ook voor andere landschapselementen
- Grenssloten tussen 2 bedrijven tellen voor ieder bedrijf voor de helft mee
- Sloten tellen mee tot maximaal 10 meter breed, van insteek tot insteek

Hoe zit het met dijken?

- Een dijk of een kwelder kan meetellen als subsidiabele landbouwgrond, als deze in een zodanige staat is dat begrazing of teelt mogelijk is. Wel hoort daarbij de extra voorwaarde dat geen voorbereidende activiteiten nodig zijn anders dan activiteiten op basis van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines
- Ook kan de waarde van een activiteit op een dijk of een kwelder meetellen bij de eco-regeling, wanneer er een landschapselement op staat, bijvoorbeeld in het kader van groene braak
- Daarnaast kunnen slaperdijken worden beschouwd als landbouwgrond, mits een landbouwer het beheer voert en deze dijken passen binnen de definitie landbouwgrond. Het beheer kan dan met de eco-regeling worden ondersteund, bijvoorbeeld als kruidenrijk grasland. Ze kunnen ook - onder voorwaarden - meetellen als invulling van GLMC8 (niet-productief areaal), mits gelegen naast bouwland

De BGT: de 'landschapslaag'

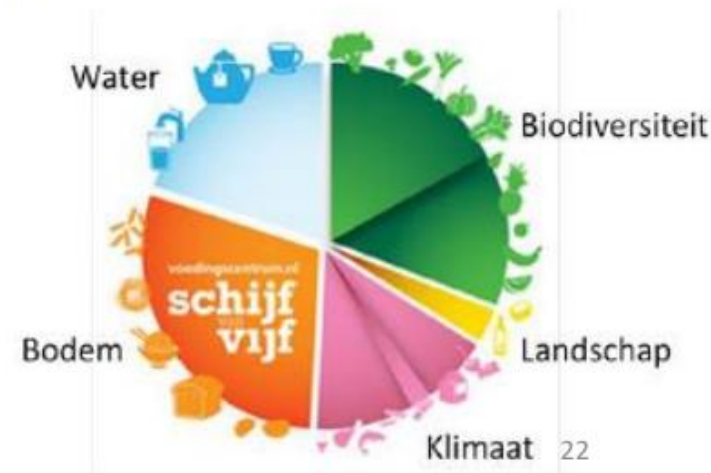
- > Binnen RVO wordt gewerkt aan een kaartlaag van alle LE in Nederland.
- > Ca. 3.000.000 Landschapselementen.
(ANLb: 50.000)

De landschapslaag moet volgens planning op 1 oktober a.s. klaar zijn; de vraag is nog wel of het gaat lukken om alle foutjes en 'onzuiverheden' er tijdig uit te halen.

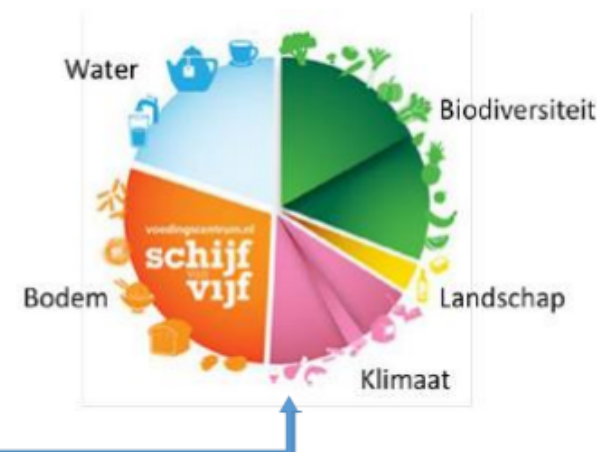
Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Een nieuw instrument om te sturen op meer vergroening
- Deelname aan de eco-regeling = vrijwillig
- Elk jaar kies je opnieuw of je mee wilt doen of niet
- De eco-regeling bevat een nationaal keuzemenu met 'eco-activiteiten'
- Je kiest zelf welke eco-activiteiten je kunt en wilt uitvoeren
- Deze eco-activiteiten zijn gelinkt aan 5 doelen/opgaven:

Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Met elke eco-activiteit scoor je punten én een bepaalde waarde in €
- Je moet én genoeg punten halen én voldoende waarde realiseren:
 - ✓ op basis van de puntenscores van de gekozen eco-activiteiten wordt gecheckt of je voldoende bijdraagt aan de 5 doelen
> **doe je de juiste dingen?**
 - ✓ op basis van de totale waarde in € van de gekozen eco-activiteiten wordt bepaald of je voldoende inspanningen hebt geleverd
> **doe je die juiste dingen op voldoende areaal?**

Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Als je met de gekozen eco-activiteiten voldoende punten **én** waarde hebt gehaald, krijg je een **vast bedrag per hectare** bedrijfsareaal uitgekeerd
- De waarde in € die je met de gekozen eco-activiteiten realiseert, bepaalt de hoogte van dat vaste bedrag
- Er zijn 3 'beloningsniveaus':
 - brons = instapniveau (terugvaloptie) > aanname: €60/ha
 - zilver = gemiddeld niveau > aanname: €100/ha
 - goud = gevorderd niveau > aanname: €200/ha
- Het precieze bedrag hangt af van hoeveel boeren uiteindelijk deelnemen en op welk beloningsniveau ze uitkomen, want er zit een max aan het jaarlijkse budget voor de eco-regeling
- Als je eenmaal de drempelwaarde voor goud hebt gehaald, levert méér doen niet een nog hogere premie op

Grondgebonden eco-regeling: regionale differentiatie

De eco-regeling wordt op termijn regionaal gedifferentieerd, zodat rekening gehouden kan worden met specifieke kenmerken, zoals:

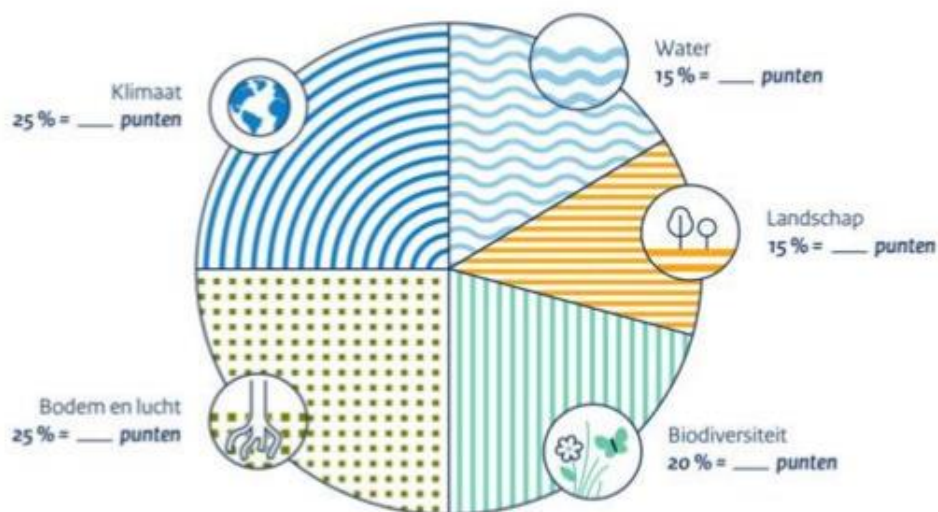
- landschapstype
- bedrijfstak
- grondsoort
- beleidsurgenties qua opgaven

Vooralsnog is er per 2023 alleen sprake van een differentiatie qua grondsoort: zand versus overig. Het is de bedoeling dat er gedurende de looptijd van de eco-regeling meer opties voor differentiatie worden ingebouwd

Eco-regeling: regionale differentiatie

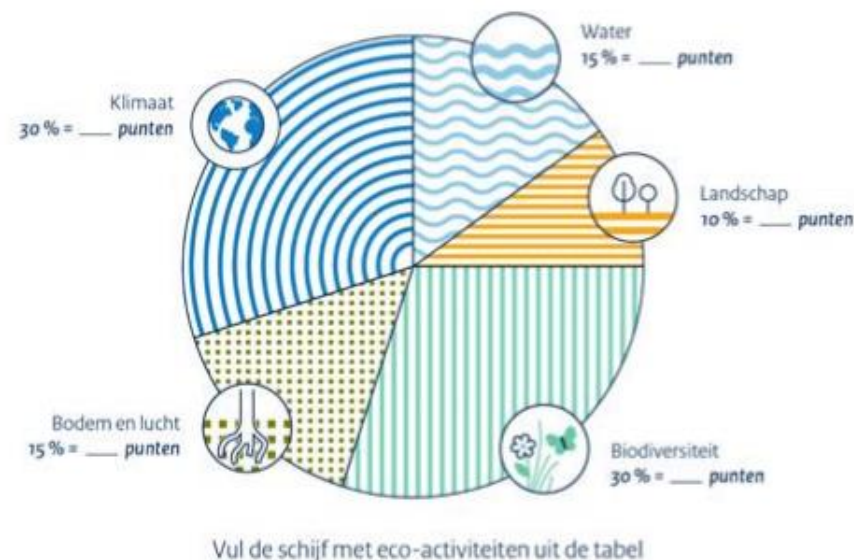
Regio 2

Uw schijf van vijf

Regio 1

Stap 1: Bereken uw schijf van vijf

Omdat de opgaven verschillend zijn in gebieden, wordt er per gebied een verschillende geweging toegekend aan de 5 doelen. Op zand wordt bijvoorbeeld aan bodemkwaliteit een hogere prioriteit toegekend en op klei aan klimaat. In totaal moeten **alle bedrijven** echter hetzelfde aantal punten halen, namelijk **5 punten per hectare**. **Hóe je aan die punten komt, verschilt een beetje per gebied.**

Eco-activiteiten akkerbouw

- Rustgewas
- Stikstofbindend gewas/ eiwitgewas
- Meerjarige teelt
- Vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 aug of 31 okt)
- Strokenteelt
- Groenbedekking
- Onderzaai vanggewas
- Bufferstrook met kruiden
- Groene braak

Een voorbeeld: punten en waarde van een eco-activiteit

1. Rustgewas ← eco-activiteit

puntentoekenning

Klimaat	4
Bodem en lucht	4
Water	3
Landschap	2
Biodiversiteit	2
Totaal	15

Gewascodes	Gewas
235	Wintergerst
236	Zomergerst
1921	Graszaad
238	Haver
944	Hennepvezel
3512	Italiaans raaigras
246	Karwijzaad
3506	Engels raaigras
1922	Winter koolzaad
1923	Zomer koolzaad
666	Lijnzaad
258	Luzerne
664	Raapzaad
3807	Rietzwenkgras
237	Rogge
3519	Sorghum
233	Winter tarwe
234	Zomer tarwe
381	Teff
314	Triticale
3523	Veldbeemdgras
3736	Vezel vlas
1036	Wortelpeterselie
1037	Peterselie
247	Blauwmaanzaad
799	Rode klaver
3524	Witte klaver
516	Miscanthus
382	Spelt
1022	Quinoa
2652	Overige granen

zand	105
overig	60

waarde (bij sommige eco-activiteiten verschilt deze waarde al naar gelang de grondsoort)

Eco-regeling: regionale differentiatie

Regio 1	Regio 2
Veenkolonien	Noordelijk Klei
Oostelijk zand	Zuid West Klei
Zuidelijk Zand	Centraal Klei
	Overig

Voorlopige regio-indeling; aan kaartmateriaal wordt nog gewerkt.

Update:
Oldambt komt onder regio 2 te vallen

Ecodoelen	Regio 1	Regio 2
Klimaat	1,5	1,25
Bodem en Lucht	0,75	1,25
Water	0,75	0,75
Landschap	0,5	0,75
Biodiversiteit	1,5	1

Totaal: 5

Totaal: 5

Vergoeding	Regio 1	Regio 2
Brons	€ 60	€ 60
Zilver	€ 100	€ 100
Goud	€ 200	€ 200

Totaal aantal punten dat elk bedrijf moet halen = 5 punten per hectare.

Hoe je tot die 5 punten komt, verschilt per gebied en is afhankelijk van de opgaven in het gebied

Alle bedrijven krijgen voor brons, zilver en goud hetzelfde bedrag uitgekeerd per ha bedrijfsareaal. Dat verschilt dus **niet** per gebied.

27

Aan de slag

- Simulatie tool RVO
- Wij werken met excel tool, gebruikt tijdens praktijktoets en aangepast aan nieuwe situatie

Aan de slag met de rekentool (simulatietool)

Simulatie Ecoregeling

INVOER EN DETAILS

Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	265	Grasland, blijvend	31,8	zand, hoofdzakel			H04_LangjarigGrasland	
2	266	Grasland, tijdelijk	19,97	zand, hoofdzakel			V01_VerlengdeWeidegang1500uur	
3	259	Mais, snij-	2,69	zand, hoofdzakel			B01_OnderzaaiVanggewas	
4	258	Luzerne	5	zand, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	
5	3803	Rand, grenzend aan bouwland, hoofd	2,4788	zand, hoofdzakel			N03_GroeneBraak	
6	337	Bufferstrook, rand (inclusief eventuele	0,5	zand, hoofdzakel			N05_BufferstrookMetKruidenLangsGrasland	
7	343	Sloot, grenzend aan beheerde akker	0,25	zand, hoofdzakel				
8	2621	Houtwal en houtsingel	1,6368	zand, hoofdzakel			N02_LandschapselementHout	
9	2642	Bosje	0,7953	zand, hoofdzakel			N02_LandschapselementHout	

Inmiddels is [een eerste versie van de simulatietool](#) door RVO online gezet, maar deze is met name voor akkerbouwers beperkt bruikbaar. Het is op dit moment onduidelijk wanneer een volgende versie van de simulatietool wordt opgeleverd.

Het keuzemenu voor 2023: punten en waarden

NR	Maatregel						waarde (€ per ha)	
		Klimaat	Bodem & Lucht	Water	Landschap	Biodiversiteit	groep 1 regio's	groep 2 regio's
Hoofddeelt								
H01	Rustgewas	4	4	4	2	2	€ 105	€ 60
H02	Stikstofbindend gewas	3	2	0	1	1	€ 1.995	€ 2.308
H03	Meerjarige teelt	4	4	4	1	1	€ 302	€ 612
H04	Langjarig grasland	4	4	3	1	1	€ 91	€ 91
H05	Grasland met kruiden	2	4	1	3	1	€ 181	€ 181
H06	Natte teelt	3	0	0	1	2	€ 1.005	€ 1.005
H07	Vroeg ras rooigewas 1 september	2	2	4	1	1	€ 603	€ 492
H08	Vroeg ras rooigewas 1 november	0	3	0	0	0	€ 176	€ 177
H09	Grasklaver	4	4	0	1	1	€ 28	€ 28
H10	Strokenteelt	0	2	2	2	2	€ 217	€ 215
H11	Vezelgewas	4	4	4	2	3	€ 129	€ 298
Bodemgewas								
B01	Onderzaai vanggewas	2	1	1	1	1	€ 151	€ 148
B02	Groenbedekking	2	3	3	1	1	€ 51	€ 51
Teeltmaatregelen								
T01	Biologische bestrijding	0	4	2	1	2	€ 85	€ 85
Vee maatregelen								
V01	Overdag weiden	2	3	0	2	1	€ 43	€ 43
V02	Dag en nacht weiden	3	4	0	2	2	€ 43	€ 43
Niet productief landbouwgrond								
N01	Heg, haag, struweel	4	2	0	40	60	€ 4.221	€ 4.221
N02	Landbeheersplan							

Stappenplan invullen tool eco-regeling

STAP 1: van tevoren uitzoeken

Vorbereidend uitzoekwerk:

- > welk bouwplan heb je voor ogen voor volgend jaar?
- > hoeveel oppervlakte niet-productief heb je al? denk aan landschapselementen, waaronder sloten (in eigendom of beheer) en randen
- > bepaal op basis van de lengte van je watervoerende sloten (richtlijn: sloten waar tussen 1 april en 1 oktober onder normale omstandigheden water in staat) per perceel de oppervlakte van je verplichte bufferstroken

STAP 2: de basisvoorwaarden

Bedenk of/hoe je kunt voldoen aan de basisvoorwaarden:

- > geldende wet- en regelgeving (de **randvoorwaarden**), waaronder óók de eisen uit het 7e Actieprogramma Nitraat; en
- > 9 goede landbouw- en milieuecondities (**GLMC's**)

Let vooral op:

- > GLMC4: bufferstroken
- > GLMC7: gewasrotatie
- > GLMC8: niet-productief areaal

Stappenplan invullen tool eco-regeling

STAP 3: de eco-regeling

- > Vul in de **simulatietool** je (geplande) bouwplan voor 2023 in
- > Maak een keuze uit de eco-activiteiten die toepasbaar zijn op basis van dat bouwplan
- > Vink via de **kolom 'niet-productief'** aan welke percelen je gaat opvoeren om te voldoen aan GLMC8
- > Vink via de **kolom 'ANLb'** aan welke activiteiten je uitbetaald wilt krijgen via het ANLb (in de eco-regeling krijg je dan nog wel de punten, maar **niet** de waarde)

LET OP:

- > sommige activiteiten zijn wel/niet stapelbaar: zie document 'tabel stapelen eco-activiteiten'
- > bij overlap met GLMC's krijg je alleen de punten en **niet** de waarde (behalve bij overlap tussen GLMC4 en eco-activiteit bufferstrook met kruiden)

Stappenplan invullen tool eco-regeling

STAP 4: check waar je op uitkomt

Check:

- > hoe je nu scoort qua punten en waarde > staan alle kolommen op groen of niet?
- > hoe je scoort qua 4% niet-productief (GLMC8) > staat ook die kolom op groen of niet?
- > wat er gebeurt als je de kolom 'ANLb' op ja of nee zet en welke combinatie met het ANLb het beste uitkomt in relatie tot de eco-regeling

Als je nog punten en/of waarde en/of niet-productief areaal (GLMC8) tekort komt, ga dan na welke extra inspanningen je nog kunt leveren om wél te voldoen

>> denk daarbij ook aan mogelijke veranderingen van je bouwplan, bijvoorbeeld een deel van je granen 'opofferen' voor een stikstofbindend (eiwit)gewas

Stappenplan invullen tool eco-regeling

STAP 5: wat als je nog te kort komt?

Als je nog punten en/of waarde en/of niet-productief areaal (GLMC8) tekort komt, ga dan na welke extra inspanningen je nog kunt leveren om wél te voldoen

Denk daarbij ook aan mogelijke veranderingen van je bouwplan, bijvoorbeeld een deel van je granen 'opofferen' voor een stikstofbindend (eiwit)gewas als luzerne

Denk ook na over wat de beste combinaties zijn met het ANLb. Het kan zo zijn dat het 'loont' om ANLb-randen naar de eco-regeling te verschuiven. Dan is de vraag: welke ANLb-pakketten zou je in plaats daarvan kunnen afsluiten? Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe ANLb-pakketten voor randen en de teelt van vogelvriendelijke eiwitgewassen.

NSP: budget 2e pijler

- Stapsgewijze jaarlijkse overheveling van 1e naar 2e pijler
 - van 15% in 2023 naar 30% in 2027
- Dit 2e pijler-budget is bestemd voor o.a.:
 - ANLb: €560 mln/5 jr
 - samenwerking veenweidegebieden/overgangszones N2000: €446 mln/5 jr
 - investeringen (niet-productief en productief): €382 mln/5 jr
 - diverse samenwerkingsregelingen: €207 mln/5 jr
 - kennisontwikkeling: €107 mln/5 jr
 - jonge boeren: €79,5 mln/5 jr
 - LEADER: €73,3 mln/5 jr

2e pijler: het ANLb

- Het ANLb nu: circa 110.000 ha = 6% van het totale areaal aan landbouwgrond
- Streven in het huidige NSP: groei naar circa 135.000 ha = 7,5% van het totale areaal aan landbouwgrond

Wijzigingen in het ANLb ten opzichte van nu:

- verbreding met (extra) doelen op het vlak van klimaat en water
- mogelijke uitbreiding begrenzing leefgebieden (afhankelijk van budget)
- ANLb wordt ingezet voor de uitvoering van het Aanvalsplan Grutto (boerenlandvogels)

Relatie GLMC's, eco-regeling en ANLb

- Zowel eco-premie als ANLb-vergoeding mogen alleen worden uitgekeerd voor **bovenwettelijke** inspanningen > inspanningen die verder gaan dan wat vereist is
- Van overlap is sprake als het om vergelijkbare activiteiten gaat. Vergelijkbare activiteiten mogen **niet** 2 keer vergoed worden
- In het geval van overlap tussen GLMC's en eco-activiteiten is de algemene regel dat je voor die eco-activiteiten wél de punten, maar **niet** de waarde krijgt
- In het geval van overlap tussen eco-regeling en ANLb mag het ANLb-beheer meegeteld worden qua punten, maar **niet** qua waarde
- RVO is nog bezig om de cumulatie tussen GLMC's, eco-regeling en ANLb in kaart te brengen

Mogelijkheden overlap, voorbeelden

- Concurrentie mogelijk op dezelfde percelen of randen
- Voorbeelden van overlap
 - Randenbeheer (groene braak, bufferstroken);
 - Punten in eco-regeling
 - Vergoeding (waarde) uitbetaald in anlb – tarief lager dan ‘normale’ tarief
 - Rustgewas (hoofdteelt) met vogelakker
- RVO is nog bezig met in kaart brengen van overlap en dit in simulatietool te verwerken.

Deelname aan de eco-regeling: het proces

- Elk jaar heb je de keuze om wel of niet mee te doen aan de eco-regeling
- In december van het voorafgaande jaar (2022), met uitloop naar januari (2023), geef je aan of je denkt mee te willen doen en met welk bouwplan
- In november van het jaar zelf (2023) maak je je keuze definitief en geef je door welke eco-activiteiten je hebt uitgevoerd
- Er is dus wat ruimte voor bijsturing, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene weersomstandigheden

Relatie 7e Actieprogramma Nitraat en GLB-NSP

- Actieprogramma Nitraat: **wettelijk verplichte maatregelen** die automatisch doorwerken in het GLB-NSP
- link met conditionaliteiten: GLMC4 (bufferstroken) en GLMC7 (gewasrotatie)
- link met eco-regeling/eco-activiteiten onder andere:
 - rustgewassen (rotatie 1:3 op perceelsniveau)
 - stikstofbindende eiwitgewassen
 - vroeg oogsten rooigewas
 - onderzaai vanggewas
 - verbrede bufferstroken
- link met ANLb: de eisen uit het Actieprogramma zijn wettelijke eisen en onderdeel van de conditionaliteiten > deze gelden als 'instapeis' voor het ANLb

Five empty bar charts are shown, each with a vertical axis and a horizontal dashed line at the top. The charts are labeled as follows:

- Klimaat**: Scale 0 / 57,5
- Bodem**: Scale 0 / 57,5
- Water**: Scale 0 / 34,5
- Landschap**: Scale 0 / 34,5
- Biodiversiteit**: Scale 0 / 46

[illegible]

Welke rand?

type landschapselement	weeg- factor	eisen qua afmetingen
beheerde akkerrand en groene braak (inzaai)	1,5	min 3 m / max 20 m
onbeheerde akkerrand, bufferstrook en groene braak (spontane opkomst)	1	min 0,5 m / max 20 m breed
stroken bouwland langs bos	1	max 20 m breed
sloot	1	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
sloot grenzend aan beheerde rand/natuurvriendelijke oever	2	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
vijvers/poelen	1,5	tussen 0,001 en 0,9 hectare
heggen/houtwallen	2	
geïsoleerde boom/knothoorn	1,5	intekening geeft 1 m ² per boom

0 / 46
Biodiversität

[illegible]

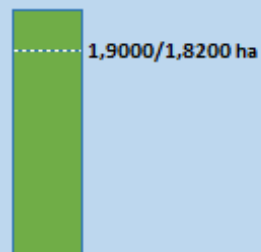
NR	Maatregel						waarde (€ per ha)	
		Klimaat	Bodem &Lucht	Water	Landschap	Biodiversiteit	groep 1 regio's	groep 2 regio's
Hoofddeelt								
H01	Rustgewas	4	4	4	2	2	€ 105	€ 60
H02	Stikstofbindend gewas	3	2	0	1	1	€ 1.995	€ 2.308
H03	Meerjarige teelt	4	4	4	1	1	€ 302	€ 612
H04	Langjarig grasland	4	4	3	1	1	€ 91	€ 91
H05	Grasland met kruiden	2	4	1	3	1	€ 181	€ 181
H06	Natte teelt	3	0	0	1	2	€ 1.005	€ 1.005
H07	Vroeg ras rooigewas 1 september	2	2	4	1	1	€ 603	€ 492
H08	Vroeg ras rooigewas 1 november	0	3	0	0	0	€ 176	€ 177
H09	Grasklaver	4	4	0	1	1	€ 28	€ 28
H10	Strokenteelt	0	2	2	2	2	€ 217	€ 215
H11	Vezelgewas	4	4	4	2	3	€ 129	€ 298
Bodemgewas								
B01	Onderzaai vanggewas	2	1	1	1	1	€ 151	€ 148
B02	Groenbedekking	2	3	3	1	1	€ 51	€ 51
Teeltmaatregelen								
T01	Biologische bestrijding	0	4	2	1	2	€ 85	€ 85
Vee maatregelen								
V01	Overdag weiden	2	3	0	2	1	€ 43	€ 43
V02	Dag en nacht weiden	3	4	0	2	2	€ 43	€ 43
Niet productief landbouwgrond								
N01	Heg, haag, struweel	4	2	0	40	60	€ 4.221	€ 4.221
N02	Landschapbeheer							

Simulatie Ecoregeling

Samenvatting:

Schatting basispremie:	€ 10.120
Schatting eco-premie:	€ 9.200
Schatting totaal bedrag:	€ 19.320
Behaalde medaille:	GOUD
Grond in gebruik:	46 ha

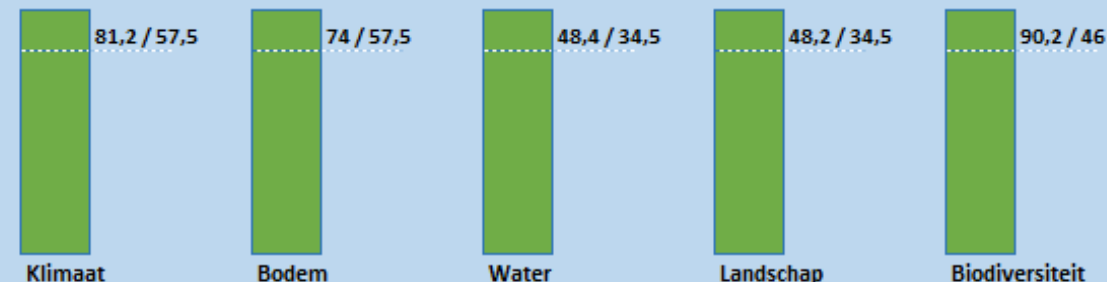
Conditionaliteit - 4% niet productief:

Uw geschatte eco-premie:

Goud	€ 9.200
Zilver	€ 4.600
Brons	€ 2.760

De 5 doelen:

INVOER EN DETAILS

Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	343	Sloot, grenzend aan beheerde akker	0,5	klei, hoofdzakel		Ja		
2	2015	Aardappelen, poot NAK	13	klei, hoofdzakel				
3	256	Bieten, suiker-	6	klei, hoofdzakel				
4	233	Tarwe, winter-	12,1	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	
5	6660	Uien, gele, zaai	3	klei, hoofdzakel				
6	258	Luzerne	10	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	
7	3804	Rand, grenzend aan bouwland, hoof	1,4	klei, hoofdzakel		Ja	N03_GroeneBraak	

Simulatie Ecoregeling

Samenvatting:

Schatting basispremie:	€ 10.120
Schatting eco-premie:	€ 9.200
Schatting totaal bedrag:	€ 19.320
Behaalde medaille:	GOUD
Grond in gebruik:	46 ha

Conditionaliteit -
4% niet productief:

1,9000/1,8200 ha

Uw geschatte eco-premie:

Goud	€ 9.200
Zilver	€ 4.600
Brons	€ 2.760

De 5 doelen:

81,2 / 57,5	74 / 57,5	48,4 / 34,5	48,2 / 34,5	90,2 / 46
Klimaat	Bodem	Water	Landschap	Biodiversiteit

INVOER EN DETAILS

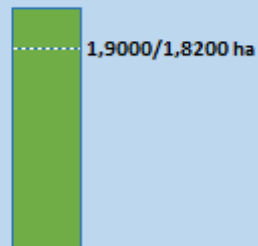
Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	343	Sloot, grenzend aan beheerde akker	0,5	klei, hoofdzakel		Ja		
2	2015	Aardappelen, poot NAK	13	klei, hoofdzakel				
3	256	Bieten, suiker-	6	klei, hoofdzakel				
4	233	Tarwe, winter-	10	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	
5	6660	Uien, gele, zaai	3	klei, hoofdzakel				
6	258	Luzerne	10	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	
7	3804	Rand, grenzend aan bouwland, hoof	1,4	klei, hoofdzakel		Ja	N03_GroeneBraak	
8	233	Tarwe, winter-	2,1	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	Ja

Simulatie Ecoregeling

Samenvatting:

Schatting basispremie: € 10.120
 Schatting eco-premie: € 9.200
 Schatting totaal bedrag: € 19.320
 Behaalde medaille: GOUD
 Grond in gebruik: 46 ha

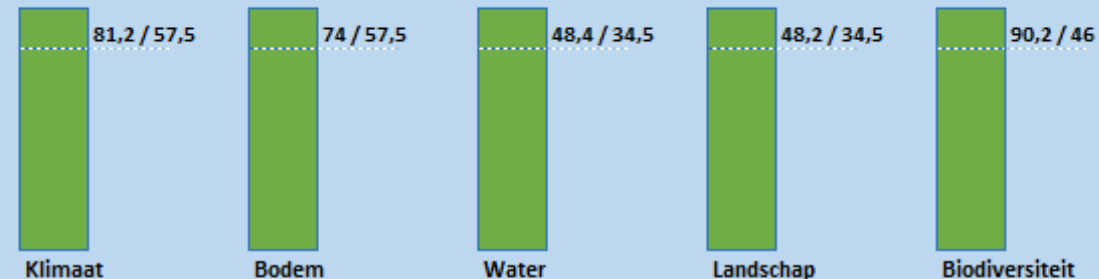
Conditionaliteit -
 4% niet productief:

Uw geschatte eco-premie:

Goud € 9.200
 Zilver € 4.600
 Brons € 2.760

De 5 doelen:

INVOER EN DETAILS

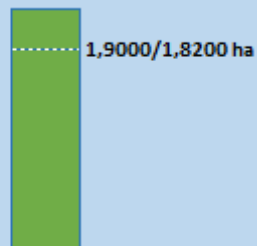
Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	343	Sloot, grenzend aan beheerde akker	0,5	klei, hoofdzakel		Ja		
2	2015	Aardappelen, poot NAK	13	klei, hoofdzakel				
3	256	Bieten, suiker-	6	klei, hoofdzakel				
4	233	Tarwe, winter-	10	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	
5	6660	Uien, gele, zaai	3	klei, hoofdzakel				
6	258	Luzerne	4	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	
7	3804	Rand, grenzend aan bouwland, hoof	1,4	klei, hoofdzakel		Ja	N03_GroeneBraak	
8	233	Tarwe, winter-	2,1	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	Ja
9	258	Luzerne	6	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	Ja
6	258	Luzerne						

Simulatie Ecoregeling

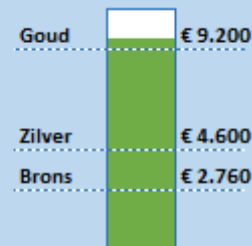
Samenvatting:

Schatting basispremie: € 10.120
 Schatting eco-premie: € 9.200
 Schatting totaal bedrag: € 19.320
 Behaalde medaille: GOUD
 Grond in gebruik: 46 ha

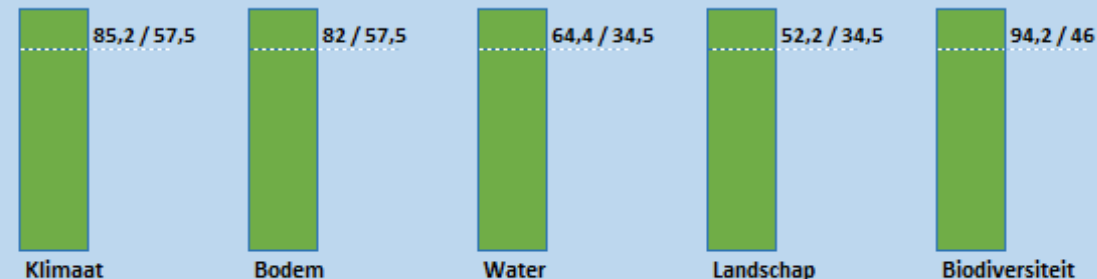
Conditionaliteit -
 4% niet productief:

Uw geschatte eco-premie:

De 5 doelen:

INVOER EN DETAILS

Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	343	Sloot, grenzend aan beheerde akker	0,5	klei, hoofdzakel		Ja		
2	2015	Aardappelen, poot NAK	13	klei, hoofdzakel				
3	256	Bieten, suiker-	6	klei, hoofdzakel				
4	233	Tarwe, winter-	9	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	
5	6660	Uien, gele, zaai	3	klei, hoofdzakel				
6	258	Luzerne	4	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	
7	3804	Rand, grenzend aan bouwland, hoofd	1,4	klei, hoofdzakel		Ja	N03_GroeneBraak	Ja
8	233	Tarwe, winter-	3,1	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	Ja
9	258	Luzerne	6	klei, hoofdzakel			H02_StikstofbindendGewas	Ja
6	258	Luzerne	4	klei, hoofdzakel			H01_Rustgewas	

vervolg

- Binnenkort uitgenodigd om in te tekenen. Dan nemen wij deze tool ook met jullie 1 op 1 door.

Agrarisch natuur en landschapsbeheer (ANLb)

Nieuw beheer ANLb

- Leefgebied klimaat nieuw
- Watermaatregelen uitgebreid

Klimaat- en watermaatregelen (nieuw)

- Bodemverbetering op bouwland en grasland
 - Ruige mest
 - Vaste meststoffen en bodemverbeteraars
- Infiltratiestrook in bufferzone
- Verbrede bufferzone

Wijzigingen huidige beheerpakketten

Wintervoedselakker

- Grotere akkers (>3 ha.) in blokken, of andere ecologisch waardevolle indeling.
- 'Late wintervoedselakkers' ingangsdatum 1 september i.p.v. 1 oktober (alleen voor bollentelers)

Vogelakker

- Combinatie van stroken
 - Oogstbaar eiwitgewas (luzerne)
 - Braakstroken
 - Grasklaver in eigen beheer (langere cyclus en gefaseerd maaien)
- Strook luzerne laten staan bij oogst > tip: 1 meter breder zaaien dan maaibreedte
- Bredere stroken (>18 m.) tussen de braak mogelijk

Luzernevlinder. Foto: Henk Groeneveld

Wijzigingen huidige beheerpakketten

Kruidenrijke akkerrand

- Nagenoeg ongewijzigd.
- Bredere randen (> 12 meter) toegestaan indien ecologisch van meerwaarde (maatwerk).
- Combinatie met verplichte bufferstroken (GLMC) is mogelijk.

Vogelgraan met stoppel

- Nagenoeg ongewijzigd.
- Onderzaai tegen onkruid geen optie, maar alternatief in nieuw pakket Stoppelland

Nieuwe beheerpakketten

Stoppeland

- Stoppels of gewasresten zijn beschikbaar in de winterperiode.
- Gericht op wintervoedsel en dekking
 - Graanstoppel
 - Gewasstoppel (o.a. aardappel, suikerbieten, knolselderij)
 - Verlengde graanstoppel: voor broedvogels als veldleeuwerik en gele kwikstaart

Nieuwe beheerpakketten

Bloemenblok

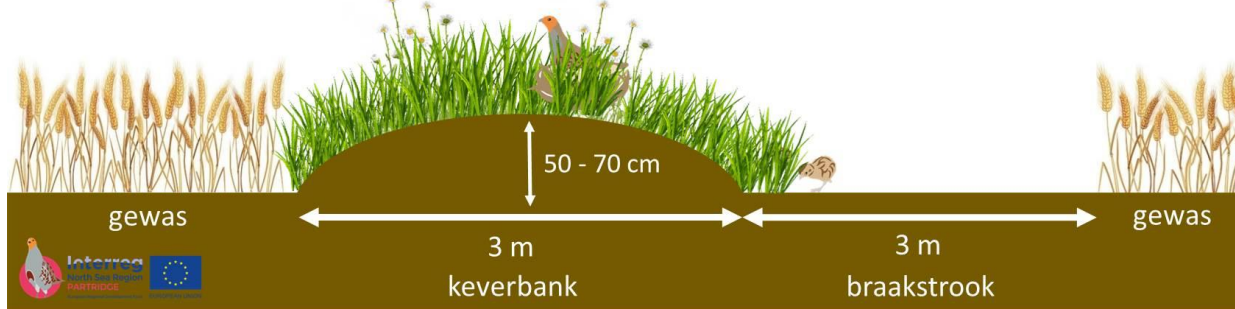
- Komt voort uit PARTRIDGE
- Voedsel, veiligheid en voortplanting voor boerenlandvogels
- Ook goed voor insecten
- Meerjarig pakket: elk jaar helpt opnieuw inzaaien
- Gaat om (structuur)variatie, gelaagdheid
- Kruidenmengsel, weinig graan

Nieuwe beheerpakketten

Keverbank

- Komt voort uit PARTRIDGE
- Maatwerk
- Verhoogde strook: warmer, droger: trekt insecten
- Voedsel, veiligheid en voortplanting
- Langjarig pakket
- Moet samen met bloemenblok of brede meerjarige rand
- Combinatie:
 - ingezaaide kruiden
 - meerjarig en braakstrook

Algemeen

- Maatwerk
- Mozaïek:
 - Spreiding,
 - Variatie (in pakketten en in meerjarig/eenjarig),
 - Gelaagdheid
- Bieden van alle habitats, de 3 V's :
 - Voortplanting,
 - Veiligheid
 - Voedsel (zomer, winter en zowel voor ouders als kuikens)